

भारत का राजपत्र
 The Gazette of India
 भारताचे राजपत्र

असाधारण
 EXTRAORDINARY
 असाधारण

भाग १२ अनुभाग १
 Part XII Section 1

भाग बारा अनुभाग १

प्राधिकार से प्रकाशित

PUBLISHED BY AUTHORITY
 प्राधिकाराद्वारे प्रकाशित

सं. १]	नई दिल्ली, 23 जून 1994/2 आषाढ (शक) 1916	[खण्ड ५
No. १]	NEW DELHI, 23rd JUNE 1994/2 ASADHA (SAKA) 1916	[Vol. 5
भांड १]	नवी दिल्ली, २३ जून १९९४/२ आषाढ (शके) १९१६	[खण्ड १

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पूळ क्रमांक दिले आहेत.

विधि और न्याय मंत्रालय

(विधायी विभाग)

नई दिल्ली, दिनांक 23 जून 1994/2 आषाढ (शक) 1916

(१) दि मॅटर्निटी बेनिफिट एक्ट, 1961, (२) दि कॅटल ट्रेसपास एक्ट, 1871, (३) दि पॉवर ऑफ अंटर्नी एक्ट, 1882, (४) दि हॉलंटरी सरेंडर ऑफ सॉलरीज (एक्वाम्पशन फॉर्म टैक्सेशन) एक्ट, 1961, (५) दि अनलॉफल बॉक्टिव्हिटीज (प्रिव्हेशन) एक्ट, 1967, (६) दि हिंदू भरेजेस (हॉलिडेशन्स ऑफ प्रोसीर्डिंग्स) एक्ट, 1960 के मराठी अनुवाद राष्ट्रपती के प्राधिकार से प्रकाशित किये जाते हैं और प्राधिकृत पाठ (केंद्रिय विधि) अधिनियम, 1973 (1973 का 50) की घारा २ के खंड (क) के अधीन ये मराठी भाषा में उनके प्राधिकृत पाठ समझे जाएंगे।

MINISTRY OF LAW AND JUSTICE

(LEGISLATIVE DEPARTMENT)

New Delhi, dated 23rd June 1994/2 Asadha (Saka) 1916

The Translation in Marathi of (1) The Maternity Benefit Act, 1961, (2) The Cattle Trespass Act, 1871, (3) The Power of Attorney Act, 1882, (4) The Voluntary Surrender of Salaries (Exemption from Taxation) Act, 1961, (5) The Unlawful Activities (Prevention) Act, 1967, (6) The Hindu Marriages (Validations of Proceedings) Act 1960, are hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be the authoritative texts thereof in Marathi under clause (a) of section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

गुरे अतिक्रमण अधिनियम, १८७९

(सन १८७९ चा अधिनियम क्रमांक १)'

[१५ डिसेंबर १९५२ रोजी यथाविद्यमान]

[१३ जानेवारी १८७९]

गुराढोरांकडून होणाऱ्या अतिक्रमणासंबंधीचा कायदा एकवित व विशोधित करण्यासाठी अधिनियम.

ज्याअर्थी, गुराढोरांकडून होणाऱ्या अतिक्रमणासंबंधीचा कायदा एकवित व विशोधित करणे समयोचित आहे;

त्याअर्थी, याद्वारे, पुढीलप्रमाणे अधिनियमित करण्यात येत आहे:—

प्रकरण १ ले

प्रारंभिक

१. (१) या अधिनियमासं मुरे अतिक्रमण अधिनियम, १८७९, असे म्हणता येईल ; व
 (२) [दिनांक १ नोव्हेंबर १९५६ च्या लगतपूर्वी जी राज्यक्षेत्रे भाग ख राज्यांमध्ये समाविष्ट होती ती राज्यक्षेत्रे] आणि इलाखा शहरे व राज्य शासन शासकीय राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे वेळोवेळी या अधिनियमांच्या प्रवर्तनातून वगळील अशी स्थानिक क्षेत्रे खेरीजकरून, संपूर्ण भारतभर या अधिनियमाचा विस्तार राहील.

सक्षिप्त नाव व
विस्तार.

[* * * * *]

२. [अधिनियमाचे निरसन—निरसित अधिनियमांचे निर्देश]. निरसन अधिनियम, १९३८, (१९३८ चा १) याद्वारे निरसित.

३. या अधिनियमात—

“पोलीस अधिकारी” या शब्दप्रयोगात, गावाचा चौकीदार व “गुरेढोरे” या शब्दप्रयोगात् निवंचन खंड. हत्ती, ऊंट, रेडे, म्हशी, घोडे, घोडधा, खच्ची केलेली जनावरे, तट्टू, शिंगल, तट्टूण्या, खेचरे, गाढवे, डुकरे, एडके, मेष, मेढे, कोकरे व वकरे आणि त्यांची पिले यांचा समावेश आहे ; “[आणि]

“स्थानिक प्राधिकरण” याचा अर्थ, विनिर्दिष्ट स्थानिक क्षेत्रातील कोणत्याही गोष्टीचे नियंत्रण व प्रशासन करण्याचा अधिकार कायद्याने ज्याच्या ठायी विनिहित केला असेल असा कोणताही व्यक्तिनिकाय, असा आहे, व

“स्थानिक निधी” याचा अर्थ, स्थानिक प्राधिकरणाच्या नियंत्रणाखालील व व्यवस्थापनाखालील कोणताही निधी, असा आहे.]

१. हा अधिनियम पुढील ठिकाणी लागू करताना पुढीलप्रमाणे त्या त्या अधिनियमाद्वारे विशोधित करण्यात आला आहे :—

अजमीर.—१९५४ चा अजमीर अधिनियम ५.

आसाम.—१९३६ चा आसाम अधिनियम १.

मुंबई.—मुंबई अधिनियम, १९२४ चा ९, १९२६ चा ४ आणि १९३१ चा ५.

मध्यप्रदेश.—मध्यप्रांत अधिनियम, १९३५ चा १२, १९३७ चा २२ आणि १९४८ चा मध्यप्रांत आणि बन्हाड अधिनियम २७.

ओरिसा.—ओरिसा अधिनियम, १९४८ चा १५ आणि १९५० चा २३.

पंजाब.—१९५२ चा पंजाब अधिनियम २४.

संबलपुर जिल्हा.—ओस्सिसा अधिनियम, १९३९ चा ६.

उत्तर प्रदेश.—उत्तर प्रदेश अधिनियम, १९५४ चा ७.

पश्चिम बंगाल.—१९३४ चा बंगाल अधिनियम ५ आणि १९४७ चा बंगाल अधिनियम १४ आणि १९४८ चा बंगाल अधिनियम ७ द्वारे अंशातः निरसित.

२. १८९१ चा अधिनियम १, कलम १ द्वारे मूळ कलम १ ऐवजी दाखल करण्यात आले.

३. विधि अनुकूलन (क्रमांक २) आदेश १९५६, द्वारे “भाग ख राज्ये” याएवजी दाखल करण्यात आले.

४. १९१४ चा अधिनियम १०, कलम ३ आणि अनुसूची दोन यांद्वारे पोटकलम करण्यात आले.

५. १८९१ चा अधिनियम १, कलम २ द्वारे समाविष्ट करण्यात आले.

६. १४ जानेवारी १८८७, नंतर संमत झालेल्या सर्व अधिनियमांना लागू असणारा सर्वसाधारण वाक्वांड अधिनियम, १८९७ (१८९७ चा १०), याच्या कलम ३(२८) मध्यील व्याख्या ताढून पहा.

प्रकरण २ रे

कोंडवाडे स्थापन

४. राज्य शासनाच्या सर्वसाधारण नियंत्रणाच्या अधीनतेने, जिल्हा दंडाधिकारी वेळोवेळी निर्देशित करणे. करील अशा जागी कोंडवाडे स्थापन करण्यात येईल.

प्रत्येक कोंडवाड्याचा उपयोग कोणत्या गावाने करावा ते जिल्हा दंडाधिकारी ठरवील.

कोंडवाड्याचे

५. कोंडवाडे जिल्हा दंडाधिकार्याच्या नियंत्रणाखाली असतील व कोंडवाड्यात अडकवून ठेवलेल्या गुराढोरांना चारपाणी देण्यासंबंधीच्या शुल्काचे दर तो निर्धारित करील व तो त्यात वेळोवेळी बदल करू शकेल.

कोंडवाड्यात

अडकवलेल्या

गुराढोरांना

चारपाणी

देण्यासंबंधीच्या

शुल्काचे दर.

कोंडवाडा रक्षकाची

नियुक्ती.

कोंडवाडा रक्षक

अन्य पदे धारण

करील अन्य कोणतेही पद धारण करता येईल.

करू शकतील.

कोंडवाडा रक्षक हे

प्रत्येक कोंडवाडा रक्षक हा भारतीय दंड संहिता यात अभिप्रेत असल्याप्रमाणे लोकसेवक असल्याचे १८६०

लोकसेवक असणे. मानण्यात येईल.]

चा ४५.

कोंडवाडा रक्षकाची कर्तव्ये

नोंदवऱ्या ठेवणे व

प्रतिवेदने सादर

लागतील व अशी

प्रतिवेदने सादर करावी लागतील.

करणे.

गुराढोरांना

पकडल्यासंबंधीची

नोंद करील, त्या अशा :—

(क.) गुराढोरांनी संख्या व वर्णन,

(ख.) त्याना तसे पकडून आणल्याचा दिवस व वेळ,

(ग.) गुरेढोरे पकडून आणणाऱ्याचे नाव व पत्ता, व

(घ.) माहीत असल्यास मालकाचे नाव व पत्ता,

आणि त्या नोंदीची एक प्रत गुरेढोरे पकडून आणणाऱ्यांस किंवा त्याच्या अभिकर्त्यास देईल.

गुराढोरांचा ताबा

धेणे व त्यांना हा त्याचा ताबा

चारपाणी देणे.

९. यात यापुढे निर्देशित केल्याप्रमाणे गुराढोरांची विल्हेवाट लावली जाईपर्यंत, कोंडवाडा रक्षक

सहाय्या देणे.

प्रकरण ३ रे

गुराढोरांना कोंडवाड्यात दाकणे

जमिनीचे नुकसान

करणारी गुरेढोरे.

लावण्यासाठी किंवा त्याच्या उत्पादनासाठी ज्या व्यक्तीने आणाऊ पैसे दिले आहेत ती व्यक्ती किंवा अशा

पिकाचा किंवा उत्पादनाचा किंवा त्याच्या कोणत्याही अंशाचा खरेदीदार किंवा गहाणधारक अशा जमि-

नीवर अतिक्रमण करणाऱ्या व तिचे किंवा तीवरील कोणत्याही पिकाचे किंवा उत्पादनाचे नुकसान

करणाऱ्या कोणत्याही गुराढोरांना स्वतः पकडू शकेल किंवा दुसऱ्याकरवी पकडू शकेल आणि ती

जमीन ज्या गावात असेल त्या गावातील कोंडवाड्यात [चोवीस तासांच्या आत स्वतः पाठवू शकेल

किंवा दुसऱ्याकरवी पाठवू शकेल.]

गुराढोरांना

इडप्पाच्या कामी

लिसांनी सहाय्य

करणे.

(क.) अशा प्रकारे गुरेढोरे पकडली जात असता त्याचा प्रतिकार केला जाऊ नये,

(ख.) अशा प्रकारे पकडणाऱ्या व्यक्तीकडून ती गैरपणे सोडवून घेतली जाऊ नये,

यासाठी सर्व पोलीस अधिकारी, तसी मागणी होईल तेव्हा, सहाय्य करतोल.

१. अनुकूलन आदेश, १९३७ द्वारे दाखल करण्यात आले.

२. १८९१ चा अधिनियम १, कलम ३ द्वारे “अनावश्यक विलंब न करता स्वतः पाठवू शकेल

किंवा दुसऱ्याकरवी पाठवू शकेल” या ऐवजी दाखल करण्यात आले.

११. सार्वजनिक रस्ते, विहारस्थळे, मले, कालवे, पाणीनिचन्याची बांधकामे, बंधारे व तत्सम सार्वजनिक रस्ते, बांधकामे यांची व्यवस्था यांच्याकडे आहे अशा व्यक्ती व पोलीस अधिकारी, असे रस्ते, विहारस्थळे, कालवे व बंधारे य मले, कालवे, पाणीनिचन्याची बांधकामे किंवा बंधारे यांच्या बाजूचे किंवा उताराचे नुकसान करणाऱ्या नुकसान करणारी किंवा त्यांवर भटकताना आढळलेल्या गुराढोराना पकडू शकतील किंवा दुसऱ्याकरणी पकडू शकतील ; गुरेढोरे.

व त्यांना [चोबीस तासांच्या आत सर्वात जवळच्या कोंडवाडधात स्वतः पाठवतील किंवा दुसऱ्याकरणी करवी पाठवतील.]

[१२. कोंडवाडा रक्षक हा राज्य शासनाने शासकीय राजपत्रातील अधिसूचनेहारे यासंबंधात कोंडवाडधात त्या काळी विहित केलेल्या दराने उपरोक्तप्रभागे कोंडवाडधात टाकलेल्या गुराढोरांबद्दल दरडीई टाकलेल्या द्रव्यदंड बसवील. निरनिराळ्या स्थानिक क्षेत्रांसाठी निरनिराळे दर विहित करता येतील. गुराढोरांबद्दल द्रव्यदंड.

याप्रमाणे वसूल केलेले सर्व द्रव्यदंड राज्य शासन निवेशित करील अशा अधिकाऱ्यामार्फत जिल्हा द्रव्यदंडकाऱ्याकडे पाठवण्यात येतील.

द्रव्यदंड व गुराढोरांच्या चारापाण्याच्या शुल्काचे दर यांची यादी प्रत्येक कोंडवाडधावर किंवा द्रव्यदंडाची व त्याच्या जवळपास ठळक जागी लावण्यात येईल.]

प्रकरण ४ थे

गुराढोरांची सुपूर्दगी किंवा विक्री

१३. कोंडवाडधात टाकलेल्या गुराढोरांच्या मालकाने किंवा त्याच्या अभिकर्त्याने हजर होऊन जेव्हा मालक गुराढोरांची मागणी केली तर, त्याने अशा गुराढोरांसंबंधी झालेला द्रव्यदंड व कोंडवाडा रक्षकाला गुराढोरांची मागणी करील आणि द्रव्यदंड बालेला खर्च दिल्यानंतर कोंडवाडा रक्षक ती गुरेढोरे त्याच्या स्वाधीन करील.

गुरेढोरे परत ताब्यात घेतल्यावर, मालकाला किंवा त्याच्या अभिकर्त्याला कोंडवाडा रक्षकाने ठेवलेल्या नोंदवहीत ती पोचल्याबद्दलची सही करावी लागेल.

१४. गुराढोराना कोंडवाडधात टाकल्याच्या दिनांकापासून सात दिवसांच्या आत त्यांची मागणी गुराढोरांची एक न झाल्यास, कोंडवाडा रक्षक सर्वात जवळच्या पोलीस ठाण्याच्या प्रभारी अधिकाऱ्याला किंवा जिल्हा दंडाधिकारी यासंबंधात नियुक्त करील अशा अन्य अधिकाऱ्याला ते वृत्त कळवील.

त्यानंतर असा अधिकारी पुढील गोष्टी नमूद करणारी एक नोटीस त्याच्या कार्यालयातील ठळक कार्यपद्धती. ठिकाणी चिकटवील, त्या अशा :

- (क) गुराढोरांची संख्या व वर्णन,
- (ख) त्यांना जेथे पकडले ती जागा,
- (ग) त्यांना ज्या कोंडवाडधात टाकले ती जागा.

आणि त्यांना जेथे पकडण्यात आले त्या गावात व तेवून सर्वात जवळच्या बाजाराच्या ठिकाणी दबंडी पिटवून ते जाहीर करवील.

त्या नोटिशीच्या दिनांकापासून सात दिवसांच्या आत गुराढोरांची मागणी केली गेली नाही तर, उक्त अधिकाऱ्यामार्फत किंवा त्याच्या आस्थापनेतील त्या प्रयोजनार्थ प्रतिनियुक्त केलेल्या अधिकाऱ्यामार्फत ती गुरेढोरे जिल्हा दंडाधिकारी वेळोवेळी सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाद्वारे निवेशित करील अशा जागी व अशा वेळी व अशा शर्तीच्या अधीनतेमै जाहीर लिलावाने विकल्पात येतील :

परंतु, जिल्हा दंडाधिकाऱ्याच्या भते उपरोक्तप्रभागे विक्री केल्यास अशा गुराढोराना रास्त किमत येणार नसेल तर, त्याला योग्य वाटेल अशा रीतीने त्यांची विलेवाट करता येईल.

१. कलम ११ वनांना प्रयुक्त करताना भारतीय वन अधिनियम, १९२७ (१९२७ चा १७), कलम ७० पहा ; रेल्वेस प्रयुक्त करताना भारतीय रेल्वे अधिनियम, १८९० (१८९० चा ९), कलम १२५(४) पहा.

२. १८९१ चा अधिनियम, १, कलम ४ द्वारे “अनावश्यक विलेवाट करता त्यांना जवळच्या कोंडवाडधात घेऊन जाईल” याएवजी दाखल करण्यात आले.

३. १९२१ चा अधिनियम, १७, कलम २ द्वारे मूळ कलम १२ ऐवजी दाखल करण्यात आले, भारतीय वन अधिनियम, १९२७ (१९२७ चा १७), कलम ७१ पहा. या अधिनियमान्वये राज्य शासन या अधिनियमाच्या कलम ७० अन्वये कोंडवाडधात टाकलेल्या गुराढोरांबद्दलच्या द्रव्यदंडाचे निरनिराळे दर विहित कूऱ शकेल.

गुराढोरांच्या १५. मालक किंवा त्याचा अभिकर्ता हजर झाला व ती धरपकड अवैध असून कलम २० खाली धरपकडीच्या तकार करण्याचा मालकाचा विचार आहे असे कारण सांगेन त्याने द्रव्यदंड व खर्च भरण्यास नकार दिला वैधतेसंबंधी वाद तर, द्रव्यदंड व गुराढोरांसंबंधी आलेला खर्च एवढी रक्कम त्याने अनामत ठेवल्यानंतर, ती गुरेढोरे त्याच्याकडे उपस्थित करण्याच्या सुपूर्द करण्यात येतील.

मालकाने अनामत
रक्कम ठेवल्यावर
गुरेढोरे त्याच्याकडे
सुपूर्द करणे.

मालक द्रव्यदंड व १६. मालक किंवा त्याचा अभिकर्ता हजर झाला आणि उक्त द्रव्यदंड व खर्च भरण्यास अथवा खर्च देण्यास नकार (कलम १५ मध्ये उल्लेखिलेल्या प्रकरणी) तेवढी रक्कम अनामत ठेवण्यास त्याने नकार दिला किंवा देईल किंवा त्या कामी त्या कामी कसूर केली तर, ती गुरेढोरे किंवा त्याच्यापैकी आवश्यक असतील तेवढी गुरेढोरे कलम १४ मध्ये कसूर करील तेव्हा निर्दिष्ट केलेल्या अशा अधिकांयांमार्फत, अशा जागी व वेळी आणि अशा शर्तीच्या अधीनतेने जाहीर अनुसरावयाची लिलावाने विकल्पात येतील.

कार्यपद्धती.

द्रव्यदंड व खर्च वसुलीयोग्य द्रव्यदंड व चारापाण्याचा खर्च विक्रीच्या उत्पन्नातून, विक्रीचा काही खर्च असल्यास वळते करणे. त्यासह वळता करण्यात येईल.

विक्री न झालेली राहिलेली गुरेढोरे व विक्रीच्या उत्पन्नापैकी काही शिल्लक असल्यास ती शिल्लक मालकाला किंवा

गुरेढोरे व त्याच्या अभिकर्त्याला खालील हिसेबासह देण्यात येईल :—

उत्पन्नातील शिल्लक (क.) पकडलेल्या गुराढोरांची संख्या,
मुऱ्हूर्द करणे. (ख.) त्यांना जितका काळ कोंडवाडच्यात टाकल्यात आले होते तो कालावधी,
(ग.) द्रव्यदंडाची व अलेल्या खर्चाची रक्कम,
(घ.) विकलेल्या गुराढोरांची संख्या,
(इ.) विक्रीचे उत्पन्न,
(च.) कशा रीतीने त्या उत्पन्नाचा विनियोग करण्यात आला ते.

पोचपावती.

मालकाला किंवा त्याच्या अभिकर्त्याला अशा हिसेबानुसार त्याच्याकडे सुपूर्द करण्यात आलेली गुरेढोरे व विक्रीच्या उत्पन्नापैकी शिल्लक रक्कम (काही जसल्यास) यांबद्दल पोचपावती द्यावो लागेल.

द्रव्यदंड, खर्चाची

रक्कम व विक्रीचे दंडाधिकांयाकडे पाठवील.

जादा उत्पन्न यांचा

विनियोग. कलम १६ खाली वळता करून घेतलेला चारापाण्याचा खर्च कोंडवाडा रक्ककाकडे देण्यात येईल व तो देखील स्वतःला मिळालेल्या सर्व रक्कम आपल्याकडे ठेवून, कलम १३ खालील अशा खर्चप॒टी विनियोजित करील.

गुराढोरांच्या विक्रीच्या उत्पन्नापैकी मागणी करण्यात न आलेली जादा रक्कम जिल्हा दंडाधिकांयाकडे पाठवण्यात येईल व तो ते उत्पन्न तीन महिन्यांपर्यंत ठेव म्हणून ठेवील व त्या कालावधीत त्यावर कोणीही दोवा सांगून तो सिद्ध केला नाही तर, त्या कालावधीच्या समाप्तीनंतर [त्याने ती रक्कम राज्याच्या महसूलाचा भाग म्हणून बाळगली असल्याचे मानण्यात येईल.]

१८. [द्रव्यदंड व विक्रीचे मागणी न केलेले उत्पन्न यांचे उपयोजन] अनुकूलन आदेश, १९३७, द्वारे निरसित.

अधिकांयांनी व

कोंडवाडा रक्ककांनी या अधिकारी किंवा कोंडवाडा रक्कक याला या अधिनियमाखालील विक्रीच्या वेळी प्रत्यक्षपणे किंवा अप्रत्यक्षपणे अधिनियमाखालील कोणतीही गुरेढोरे खरेदी करता येणार नाहीत.

विक्रीच्या वेळी

गुराढोरांची खरेदी
करावयाची नाही.

कोंडवाडच्यात कोंडवाडच्यात टाकलेल्या कोणत्याही गुराढोरांना सोडून देण्याविषयी किंवा ती स्वाधीन करून देण्याटाकलेली गुरेढोरे विषयी एखादा दंडाधिकांयाने किंवा दिवाणी न्यायालयाने आदेश दिला नसेल, तर कोणत्याही कोंडवाडा रक्ककांनी या प्रकरणाच्या पूर्ववर्ती भागातील उपबंधानुसार असेल त्याव्यतिरिक्त अन्यथा अशी गुरेढोरे सोडून केव्हा सोडून देता येणार नाहीत किंवा ती स्वाधीन करून देता येणार नाहीत.

१. अनुकूलन आदेश, १९३७ द्वारे, "यात यापुढे उपर्याखित केल्याप्रमाणे त्याचा विनियोग करील" याएवजी दाखल करण्यात आले.

[प्रकरण ५ वे]

गैरपणे धरपकड केल्याबद्दल किंवा अडकवून ठेवल्याबद्दल तकारी

२०. या अधिनियमाखाली ज्या व्यक्तीची गुरेढोरे पकडण्यात आली आहे, किंवा अशाप्रकारे तकारी करण्याच्या पकडण्यात आल्यावर या अधिनियमाचे उल्लंघन करून ती अडकवून ठेवण्यात आली अहेत अशा कोणत्याही शक्ती व्यक्तीला, गुरेढोरे पकडण्यात आल्याच्या दिनाकापासून दहा दिवसांच्या आत जिल्हा दंडाधिकाऱ्यांनडे, किंवा जिल्हा दंडाधिकाऱ्याच्या मध्यस्थीणिवाय दोषारोपणावर स्वीकारण्यास व त्याची संपरीक्षा करण्यास प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही दंडाधिकाऱ्यांनडे तकार करता येईल.

२१. तकारशाराला स्वतः किंवा परिस्थितीची व्यक्तिशः माहिती असलेल्या अभिकर्त्याला तकार करावी तकार आल्यावर लागेल. त हार लेखी किंवा तोंडी असू शकेल. ती जर तोंडी असेल तर दंडाधिकारी तिचा राराश लेखी अनुसरावयाची उठवून घेईल.

तकारदाराची किंवा त्याच्या अभिकर्त्याची साक्षत्त्वासाठी केल्यानंतर दंडाधिकाऱ्याला तकार सबळ कारणादर आधारलेली आहे असे मानण्यास जागा आहे असे वाटले तर, जिग्याविरुद्ध तकार केलेली असेल त्या व्यक्तीला तो बोलावील व त्या प्रकरणाची चौकशी करील.

२२. जर धरपकड करणे किंवा अडकवणे हे अवैध असल्याचे न्यायनिर्णीत झाले तर, दंडाधिकारी अवैधपणे धरपकड गुरेढोरे पकडण्यामुळे किंवा अडकवून ठेवण्यामुळे आलेल्या हानीबद्दल तकारदाराला जास्तीत जास्त शंभर केल्याबद्दल किंवा रुपयांपर्यंत भरपाई देववील आणि गुराढोरांची सुटका करवून घेताना तकारदाराला भरावे लागलेले सर्व अडकवून ठेवल्याबद्द द्रव्यदंड व त्याला आलेला खर्च यासह ती भरपाई, ज्या व्यक्तीने गुरेढोरे पकडली किंवा अडकवून भरपाई ठेवली त्या व्यक्तीकडून देववण्यात घेईल,

व गुराढोरांची सुटका केलेली नसेल तर, दंडाधिकारी अशा भरपाई देववण्याच्या आदेशाव्यतिरिक्त गुराढोरांची सुटका. आणखी, त्यांची सुटका करण्याचा आदेश देईल व ज्या व्यक्तीने गुराढोरांना पकडले किंवा अडकवले तिने या अधिनियमाखाली वाहुलीयोग्य असलेला द्रव्यदंड व खर्च द्यावा, असा निदेश देईल.

२३. कलम २२ मध्ये नमूद केलेली भरपाई, द्रव्यदंड व खर्च म्हणजे जगू काही दंडाधिकाऱ्याने भरपाईची वाहुली, बसवलेले द्रव्यदंड असावेत जसे समजून त्याप्रमाणे तो वसूल करता येईल। |*

प्रकरण ६ वे

शिक्षा

२४. या अधिनियमाखाली धरपकड होण्यात पात्र असलेल्या गुराढोरांना पकडण्यास जो कोणीही गुराढोरांच्या धरपकडीस जबरदस्तीने विरोध करील,

व गुराढोरांना पकडण्यात आल्यानंतर जो कोणी कोडवाडधातून, अधका अगदी जवळपास असलेली जी व्यक्ती, या अधिनियमाद्वारे प्रदान केलेल्या शक्तीच्या अन्वये कार्य करीत असून त्यांना कोडवाडधाकडे नेत अरेल किंवा नेष्याव्या बेळात असेल त्या व्यक्तीमधून त्या गुराढोरांना गैरपणे सोडवून घेईल,

तांग, दंडाधिकाऱ्यासमोर त्याची दोषसिद्धी झाल्यावर, जास्तीत जास्त सहा महिन्यांपर्यंत कारावास किंवा जास्तीत जास्त पाचशे रुपयांपर्यंत द्रव्यदंड किंवा दोन्ही शिक्षा होतील.

*२५. [या नंतरच्या पुढील कलमाखाली बसवलेला किंवा] कोणत्याही जमिनीवर गुराढोरांना अति- गुराढोरांना क्रमण वारवयास लावण्याची अगाळीक केल्याच्या अपराधाबद्दल बसवलेला कोणताही द्रव्यदंड ज्या गुराढोरांनी अतिक्रमण अतिक्रमण केले त्या सर्व किंवा त्यापैकी कोणत्याही गुराढोरांची विक्री करून वसूल करता येईल—मग करावयास लावून ती गुरेढोरे अतिक्रमण करताना पकडण्यात आलेली असोत किंवा नसोत व ती अपराधाबद्दल दोषी ठरव- आगाळीक केल्याबद्दल लेल्या व्यक्तीच्या मालकीची असोत वा त्यांनी जेव्हा अतिक्रमण केले तेव्हा नुस्ती तिच्या ताब्यात सोपवलेली द्रव्यदंड वसूल करणे. असोत.

२६. जर डुकरांच्या मालकाने किंवा राखणदाराने हशगयीने किंवा अन्यथा कोणतीही जमीन किंवा डुकरांनी जमीन तिच्यावरीत कोणतेही दीक किंवा उत्पादन किंवा कोणताही सार्वजनिक रस्ता वावर अशा डुकरांना अतिक्रमण किंवा पिके किंवा कह देऊन त्याचे नुकसान केले किंवा नुकसान घडवून आणले किंवा नुकसान होऊ दिले तर, त्याला सार्वजनिक रस्ते दंडाधिकाऱ्यासमोरील दोषसिद्धींती जास्तीत जास्त दहा रुपयांपर्यंत द्रव्यदंड होईल.

१. १८९१ चा अधिनियम १, कलम ६ द्वारे मठ ५ व्या प्रकरणाएवजी दाखल करण्यात आले.

* भारतीय दंड संहिता (१८६० चा ४५) याची कलमे ६३ ते ७० आणि फौजदारी प्रक्रिया संहिता, १८९८ (१८९८ चा ५) याचे कलम ३८६ पहा, तसेच सर्वसाधारण वाक्खंड अधिनियम, १८९७ (१८९७ चा १०) याचे कलम २५ ही ताडून पहा.

२. रेल्वेच्या वावतीत अतिक्रमण करण्याच्या गुराढोरांच्या प्रकरणी कलम २५ प्रयुक्त करताना भारतीय रेल्वे अधिनियम, १८९० (१८९० चा १), कलम १२५(३) पहा.

३. १८९१ चा अधिनियम १, कलम ७ द्वारे समाविष्ट करण्यात आले.

[राज्य शासन वेळोवेळी शासकीय राजपत्रात अधिसूचना प्रसिद्ध करून, अधिसूचनेत विनिर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही स्थानिक क्षेत्राच्या संबंधात असे निर्देशित करू शकेल की, या कलमाचा पूर्वांगामी भाग हा जणू काही डुकरांनाच नव्हे तर, सर्वसाधारणपणे गुराढोराना किंवा अधिसूचनेत वर्णिलेल्या जातीच्या गुराढोराना अनुलक्ष्यन आहे, किंवा जणू काही “दहा रुपये” या ऐवजी “पशास रुपये” हा शब्दप्रयोग त्यात घातलेला आहे, किंवा जणू काही तो याप्रयाणे अनुलक्ष्यनही आहे आणि तसेच मूळ मंजकूराएवजी असा नवीन मंजकूरही घातलेला आहे असे समजून तो भाग वाचावा.]

* * * * *

कर्तव्ये करण्यात कसूर

करणाऱ्या कोडवाडा खरेदी किंवा सुपूर्दगी करणाऱ्या, अथवा कोडवाड्यात टाकलेल्या कोणत्याही गुराढोरांना चारापाणी देण्यात कसूर रक्खास दंड करणाऱ्या किंवा या अधिनियमाच्ये स्वतःला नेमून दिलेली अन्य कोणतीही कर्तव्ये करण्यास चुकणाऱ्या कोणत्याही कोडवाडा रक्खाला, तो ज्या अन्य कोणत्याही यिक्केस पात्र असेल त्याशिवाय आणखी, दंडाधिकाऱ्यासमोर दोषसिद्धी झाल्यास जास्तीत जास्त पशास रुपयांपर्यंत द्रव्यदंड होईल.

असे द्रव्यदंड कोडवाडा रक्खाच्या वेतनातून वळते करून वसूल करता येतील.

कलम २५, २६

किंवा २७ खाली वसूल केलेले सर्व द्रव्यदंड हे, दोषसिद्धी करणाऱ्या दंडाधिकाऱ्यासमोर द्रव्यदंडाचे उपयोजन.

प्रकरण ७ वे

भरपाईसाठी दावा

भरपाईसाठी दावा

लावण्याच्या नुकसान झाले आहे अशा कोणत्याही व्यक्तीस कोणत्याही सक्षम व्यायालयात भरपाईसाठी दावा लावण्यास अधिकाराची यात अंत मूल असलेल्या कोणत्याही गोष्टेमुळे मनाई होत नाही.

वजावट.

दिलेल्या भरपाईची रक्कम अशा दाव्यात भरपाई मूळ तिने सांगितलेल्या किंवा तिला देववण्यात आलेल्या कोणत्याही रकमेतून वजावट करून ती वळती करण्यात येईल.

[प्रकरण ८ वे]

पूरक

३१. राज्य शासन वेळोवेळी शासकीय राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे—

(क) जेथे हा अधिनियम प्रवर्तनात आहे अशा आपल्या प्रशासनाखालील राज्यक्षेत्रांच्या कोणत्याही भागातील कोणत्याही स्थानिक प्राधिकरणाकडे या अधिनियमाखालील राज्य शासनाचे किंवा जिल्हा दंडाधिकाऱ्याचे सर्व किंवा त्यांपैकी कोणतीही कायर्याधिकार त्या स्थानिक प्राधिकरणाच्या स्थानिक अधिकारितेतील स्थानिक क्षेत्रापुरते हस्तांतरित करू शकेल.

* * * * *

[अनुसूची.] निरसन अधिनियम, १९३८ (१९३८ चा १) द्वारे निरसित.

१. १८९१ चा अधिनियम १, कलम ८ द्वारे समाविष्ट करण्यात आले.
२. १९१४ चा अधिनियम १० द्वारे कलम २६ चा शेवटचा परिच्छेद निरसित करण्यात आला.
३. १८९१ चा अधिनियम १, कलम ९ द्वारे ८ वे प्रकरण जादा दाखल करण्यात आले.
४. खंड (ख.) हा, १९१४ चा अधिनियम १० द्वारे अंशतः आणि अनुकूलन आदेश १९३७ द्वारे अंशतः निरसित करण्यात आला.